

عنوان مقاله:

تجلی مفاهیم قرآنی، ذکر و عرفان اسلامی در ساخت و تزیین کاسه های دعایی عصر صفوی

محل انتشار:

دوفصلنامه علمی تخصصی سفالینه، دوره 1، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

مهناز انصاری - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد تهران شرق

خلاصه مقاله:

دوره صفوی یکی از دوره های درخشان تمدن ایرانی اسلامی است. آثار این دوره که متأثر از مذهب شیعه است، به عالی ترین صورت، نشان دهنده آمیختگی مذهب و هنر است. یکی از آثار برجسته این دوران، کاسه های دعایی است که با خط نگاره هایی شامل آیات قرآن، احادیث، نام رسول اکرم (ص) و امام علی (ع) و امامان معصوم تزیین شده اند. قرآن با توجه به ویژگی های نمادینش، قابلیت ویژه ای برای شکل دادن به آثار هنری دارد که در این پژوهش این قابلیت ها در کاسه های دعایی عصر صفوی بررسی می شود. روش این تحقیق تحلیلی و توصیفی است؛ که به بررسی نقوش حکاکی شده بر روی ظروف دوره صفوی از لحاظ زیبایی شناسی و تحلیل محتوای طرح ها و نقوش روی مصنوعات به طور خاص کاسه های به جای مانده از این دوره می پردازد و آن را از منظر تجلی آیات قرآنی، عرفان اسلامی و مفهوم ذکر بررسی می کند. در این کاسه ها نه تنها از آیات و احادیث و اسما متبرک برای شفاعت استفاده شده است، بلکه هنرمند از آنها به عنوان عناصر تزیینی نیز بهره گرفته است، تکرار این کلمات نشان دهنده مفهوم ذکر و کثرت در وحدت است. نوشیدن آب از آنها نیز در ادامه اعتقاد به شفاعت آب حیات در باورهای مردم ایران باستان است.

کلمات کلیدی:

خط نگاره، ذکر، مضامین قرآنی، عرفان اسلامی، کاسه های دعایی صفوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/500828>

